

Turmat sattuvat tutussa ympäristössä

Moottorikelkkaonnettomuudet vaativat viime vuonna 11 ihmisen hengen.

Kaikkiaan kuolemaan johtaneita kelkkaonnettomuuksia oli viime vuonna kymmenen. Puolet niistä tapahtui Lapissa. Suurin osa turmista sattui jäällä tai jäältä maalle siirryttäessä.

– Moottorikelkkaturmat sattuvat usein kuljettajalle aivan tutussa ympäristössä, kun otetaan riskejä ja lähdetään esimerkiksi heikoille jäille joskus huonoissakin olosuhteissa. Kokeneenkaan kuljettajan ei kannata aliarvioida olosuhteiden vaikutusta, Onnettomuustietoinstituutti OTI:n liikenneturvallisuustutkija **Arja Holopainen** sanoo.

Sadat metsälajit ovat uhanalaisia

Käävät ja monet metsän kovakuoriaiset voivat huonosti. Tuoreen tiedon mukaan uhanalaisia lajeja, kuten lukuisia käävääkkäitä ja kovakuoriaisia on eniten metsissä. Metsien lajeista joka kymmenes on uhanalainen.

Suurimpina syinä uhanalaisuuteen ovat vanhojen metsien vähäisyys ja metsien kuolleeseen puun eli niin sanotun lahoppuun pieni määrä metsissä. Lahoppuuta ja sen määrää on seurattu sen tärkeyden takia reilun parinkymmenen vuoden ajan.

– Lahoppuuta olisi helppo lisätä. Sitä on kertynyt kymmenessä vuodessa keskimäärin vain puoli kuutiota hehtaarille eli käytännössä alle yksi puunrunko. Emme ole tehneet yhtään mitään, Jyväskylän yliopiston ekologian professori **Janne Kotiaho** sanoo.

Lahoppuuta kyllä syntyy kun metsien hakkuupaine vähenee. Tämä näkyy siinä, että metsätalouden käytöstä poistetuilla Etelä-Suomen suojelualueilla lahoppuuta on syntynyt reilusti lisää. Vaikka suojelualueet ovat pieniä, sinne kertynyt kuoleva puu vaikuttaa koko lahoppukuvaan Suomessa.

Työllisyystilanne parantuu

Valtaosa, peräti 83 prosenttia palkansaajista uskoo tarvittaessa löytävänsä uuden, nykyistä vastaavan työpaikan. Lähes puolet oli asiasta varma. Vain kuusi palkansaajaa sadasta arvioi, ettei varmasti löytäisi uutta vastaavaa työpaikkaa. 12 prosenttia arvioi, että luultavasti ei löytäisi vastaavaa paikkaa.

Tiedot ilmenevät työ- ja elinkeinoministeriön TEM:n työolobarometrin ennakkotiedoista. Edellisen kerran palkansaajat olivat yhtä optimistisiä vuonna 2008 eli juuri talouden taantumankynnyksellä. Silloin 80 prosenttia vastaajista luotti löytävänsä tarvittaessa uuden, nykyistä vastaavan työn.

Uutiset on lainattu Yle Uutisista.
Lisää uutisia www.yle.fi.

Yhteiskunta

Nyt vepsän kielestä ja kulttuurista kiinnostuneet voivat kokeilla itseään näyttelijänä harrastajateatterin esityksissä. KUVA: JULIA NAUMOVA

Keskustelutaidot paranevat

Kansalliskielet

Vepsäläiset haluavat popularisoida äidinkieltään teatteriesityksillä. Projektiin voivat osallistua kaikki halukkaat.

Margarita Pehkonen

Karjalan Sanomat
Petroskoi
karjalansanomat@sampo.ru

Tänä vuonna vietetään YK:n alkuperäiskansojen kielten vuotta. Teemavuoden aikana toteutetaan lukuisia hankkeita, joiden tarkoitus on kansalliskielten popularisointi. Kansalliskielten edistäminen on Karjalan Periodika-kustantamon yksi tärkeimmistä työsuunnista.

– Tänä vuonna aloitamme karjalan, vepsän ja suomen kielikurssit, joita pidetään Karjalan karjalaisen, vepsäläisten ja suomalaisten mediakeskuksessa. On tärkeä, että yhä enemmän ihmisiä tulee meillemme ja saa tietoja kansalliskielistä ja kulttuurista, kustantamon johtaja **Natalja Sinitskaja** kertoo.

Karjalan, suomen ja vepsän kielten kurssit alkavat eri aikoina ja kie-

liä popularisoidaan eri muodoissa. Esimerkiksi vepsän kieltä halutaan edistää harrastajateatterin esityksillä. Viime viikolla teatteritoiminnasta kiinnostuneet vepsän käyttäjät käsittelivät lähisuunnitelmia.

– Esityksiin voi osallistua erikäisiä ihmisiä koululaisista eläkeläisiin. Tärkeänä on heidän kiinnostuksensa vepsän kieleen ja kulttuuriin. Heiltä ei vaadita kykyä eläytyä erilaisiin rooleihin, projektikoordinaattori ja vepsänkielisen Kodimalehden päätoimittaja **Irina Sotnikova** sanoo.

Harrastajateatteri aloittaa toimintansa huomenna. Suunnitelmien mukaan amatöörinäyttelijät harjoittelevat torstaisin.

”Tärkeänä on ihmisten kiinnostus vepsän kieleen ja kulttuuriin. Heiltä ei vaadita kykyä eläytyä erilaisiin rooleihin.

IRINA SOTNIKOVA

– Olemme pyytäneet hankkeen osallistujia löytämään teoksia, joihin voisimme pohjata tulevan esityksemme. Valitsimme sopivan teoksen ja kirjoittamme käsikirjoituksen. Olemme valmiit kääntämään venäjänkielisiä tekstejä vepsäksi, jos se on tarpeen, toinen projektikoordinaattori **Galina Baburova** sanoo.

Teatterihanke kiinnostaa vepsän kieltä lukevia nuoria.

– Hanke on ainutlaatuinen. Se antaa osallistujille mahdollisuuden kokeilla voimiaan kääntäjänä sekä parantaa vepsän kielen keskustelutaitoja. Olen kertonut hankkeesta opiskelijoille. Uskon, että he osallistuvat teatteritoimintaan, Petroskoin valtionyliopiston vepsän kielen opettaja **Maria Košeleva** sanoo.

Petroskoin yliopiston itämerensuomalaisen filologian laitoksen neljännen vuosikurssin opiskelija **Gleb Fomin** kokeilee mielellään voimiaan näyttelijänä.

– Minulla on paljon ideoita esityksiä varten! Toivon, että valmistamme eri-ikäisiä ihmisiä kiinnostavia esityksiä, jotka auttavat meitä popularisoimaan vepsän kieltä, Fomin sanoo.

Projektikoordinaattorien mukaan myös ihmiset, jotka eivät osaa

”Teatterihanke antaa osallistujille mahdollisuuden kokeilla voimiaan kääntäjänä sekä parantaa vepsän kielen keskustelutaitoja.

MARIA KOŠELEVA

vepsää, voivat osallistua harrastajateatterin esityksiin.

– Heidän täytyy vain käydä jokaisessa harjoituksessa, koska he oppivat ulkoa tekstejä kielellä, joka on heille tuntematon, Galina Baburova korostaa. **KS**

